

بررسی بیماران مبتلا به سل ریوی تشخیص داده شده در استان کردستان از سال ۱۳۷۹ الی ۱۳۸۰

قباد مرادی^{۱*}، حسن افتخار اردبیلی^۲، عباس رحیمی^۳، نادر اسماعیل نسب^۴، ابراهیم قادری^۵

۱. پزشک عمومی و MPH، مدیر گروه پیشگیری و مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت استان کردستان

۲. استاد دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳. PHD آمار و استادیار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

۴. PHD اپیدمیولوژی و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

۵. پزشک عمومی و هماهنگ کننده سل و جذام دانشگاه علوم پزشکی کردستان

* آدرس برای مکاتبات: سنجندج، خیابان آیدر، معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، گروه پیشگیری و مراقبت بیماریها،

تلفن: ۰۹۱۸۳۷۳۹۲۱۵، Moradi_gh@yahoo.com

دریافت مقاله: آبان ماه هشتاد و چهار پذیرش برای چاپ: تیر ماه هشتاد و پنج

چکیده

سابقه و هدف: به رغم تمام موفقیت های بدست آمده در زمینه کنترل و پیشگیری از بیماریهای عفونی در دنیا و بخصوص در کشورهای توسعه یافته، بیماری سل هنوز هم بعنوان یک مشکل جدی بهداشت عمومی در دنیا مطرح است. این مطالعه به بررسی اپیدمیولوژیک موارد سل ریوی طی دو سال در استان کردستان میپردازد.

روش کار: در این مطالعه کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی تشخیص داده شده از ابتدای سال ۱۳۷۹ تا پایان سال ۱۳۸۰ استان کردستان بررسی شدند. اطلاعات از مراکز سل شهرستانها از روی پرونده های بیمارستانی و بهداشتی، دفاتر و در صورت نقص با مراجعه به بیمار جمع آوری شد.

یافته ها: در این مطالعه ۳۸۷ نفر شامل ۲۳۴ زن (۶۰/۵٪) و ۱۵۳ مرد (۳۹/۵٪) بررسی شدند. ۲۲۵ نفر (۵۸/۱٪) شهری و ۱۶۲ نفر (۴۱/۹٪) روستایی بودند. در مردان میانگین سن ۵۴/۸۴ سال (±۱۹/۸) و در زنان ۴۴/۹ (±۲۰/۳) بود ($P < ۰.۰۰۱$). ۲۲۵ نفر (۵۸/۱٪) اسمیر مثبت و ۱۶۲ نفر (۴۱/۹٪) اسمیر منفی بودند. میزان بروز سل ریوی اسمیر مثبت ۷/۳ در یکصد هزار نفر، نسبت بیماریابی موارد جدید اسمیر مثبت ۲۹٪، میزان موفقیت در درمان موارد اسمیر مثبت ۹۲٪، میزان فوت کل بیماران ۶/۲٪ و شکست درمان ۳/۵٪ بود. در این مطالعه میانگین تاخیر در تشخیص در بیماران اسمیر مثبت ۸۴/۱ (±۸۷/۳) و در بیماران اسمیر منفی ۱۷۸/۶ روز (±۲۷۷/۷) بود ($P < ۰.۰۰۱$).

نتیجه گیری: بیشتر بودن بروز سل در زنان در مقایسه با مردان فقط در چند کشور ناحیه مدیترانه شرقی سازمان بهداشت جهانی شامل ایران، افغانستان و پاکستان گزارش شده است و در بقیه کشورها بروز در مردان بیشتر از زنان است. میزان بروز سل بر خلاف انتظار در جمعیت شهری بیشتر از جمعیت روستایی بود و میزان بیماریابی پایین است. میزان تاخیر در تشخیص در این مطالعه نسبت به مطالعات مشابه بالاتر بود که لازم است اطلاع رسانی مناسب به مردم و پزشکان در مورد سل انجام شود.

واژگان کلیدی: سل ریوی، بروز، کردستان